

PwC analüüsi “Digitaalse arhiveerimise terviklik analüüs” tulemused

Koit Saarevet, 02.11.2016

Taust

- Rahvuserhiivis on täisfunktsionaalne digiarhiiv (vastuvõtt, säilitamine, kasutamine)
- ... aga digiainest on arhiivi antud vähe
- Asutused kurdavad protsessi keerukust
- ... samas on Eesti digiarhiveerimise süsteem üks asutusesõbralikumaid
- Vananenud teabe archiveerimine on kasulik ka asutusele (vähem kulusid, tõhusam igapäevatöö)

Analüüsi eesmärgid

- Kaardistada hetkeseis
- Tuvastada kitsaskohad
- Pakkuda lahendused

Millal ja kuidas

- Jaanuar – juuli 2016
- Vestlused arhiivinduse ekspertidega
- 10 asutuse uuring
- Välisriikide kogemuse uuring
- Analüüs ja ettepanekute koostamine

Probleemide ja ettepanekute vastavustabel (1)

Tabelis on toodud loetelu probleemidest, millele vastab nimekiri ettepanekutega, mis aitavad probleeme lahendada.

Probleemid /Lahendused	Digitalse arhiveerimise kompetentsikeskus	Kommunikatsioon IT suunal	Kommunikatsioon dokumendihaldurite suunal	Kommunikatsioon asutuste juhtide suunal	Koolituste valdkonna koordineerimine	Praktilised koolitused	Juhendmaterjali kaasajastamine	Digiarhiveerimise korraldamise standardite loomine	Arhiivväärusega andmekogude väljaselgitamine	EDHS-ide arvu vähendamine	Automaatne arhiveerimine	RIHA kooskõlastamise protsessis osalemine	Andmekogudele standardsete nõuete loomine	Vanade süsteemide arhiveerimine Database Preservation Toolkit'iga
Dokumendi mõiste on ebaselge	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓							
Järelevalve lakkamisel vähenes asutuse ja RA vaheline suhtlus	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓							
Asutustes ei ole tekkinud üleantavat digitaalset ainet	✓	✓							✓					✓
Asutused ei näe digitaalse arhiveerimise kasu	✓	✓	✓	✓							✓			
Hävitamise ja üleandmise küpsus on madal	✓			✓	✓						✓			
Juhendmaterjali ei kasutata	✓		✓			✓	✓							
Juhendmaterjal on liialt abstraktne ja üldine	✓					✓	✓							
Koolituste sisu ei vasta digitaalse arhiveerimise vajadustele	✓				✓	✓	✓							
Koolituste sihtgrupp on kitsas	✓	✓	✓	✓	✓									
Digitalse üleandmise pingutus on suur	✓						✓	✓	✓	✓	✓			

Probleemide ja ettepanekute vastavustabel (2)

Probleemid /Lahendused	Digitaalse arhiveerimise kompetentsikeskus	Kommunikatsioon IT suunal	Kommunikatsioon dokumendihaldurite suunal	Kommunikatsioon asutuste juhtide suunal	Koolituste valdkonna koordineerimine	Praktilised koolitused	Juhendmaterjali kaasajastamine	Digiarhiveerimise korraldamise standardite loomine	Arhiiviväärtusega andmekogude väljaselgitamine	EDHS-ide arvu vähendamine	Automaatne arhiveerimine	RIHA kooskõlastamise protsessis osalemine	Andmekogudele standardsete nõuete loomine	Vanade süsteemide arhiveerimine Database Preservation Toolkit'iga
Arhiivikirjelduse koostamine on aeganõudev											✓			
Dokumentide kvaliteedi kontrollimisele kulub liiga palju aega										✓	✓			
Digitaalse ainese tekke ja üleandmise vahele jääb liialt pikk aeg										✓	✓			
Arhiveerimisega ei arvestata infosüsteemi planeerides	✓	✓					✓	✓				✓	✓	
Semantika infosüsteemides on ebauhtlase kvaliteediga	✓	✓					✓	✓				✓		
RIHA kooskõlastamine ei toeta digitaalset arhiveerimist												✓	✓	
Infosüsteemides ei ole arhiveerimise funktsionaalsust	✓	✓						✓					✓	✓
Puuduvad andmekogu arhiveerimise standardid													✓	✓
EDHS-ide paljusus ei võimalda ühtlustamist										✓				

Probleemid 1: Asutused

- Asutustes pole tekkinud üleantavat digiainest
- Asutused ei näe digiarhiveerimises kasu
- Hävitamise ja üleandmise küpsus on madal
- Digiainese tekke ja üleandmise vahele jääb liialt pikk aeg

Probleemid 2: Teave

- Dokumendi mõiste on ebaselge
- Järelevalve lakkamisel vähenes asutuse ja RA vaheline suhtlus
- Juhendmaterjali ei kasutata
- Juhendmaterjal on liialt abstraktne ja üldine
- Koolituste sisu ei vasta digiarhiveerimise vajadustele
- Koolituste sihtgrupp on kitsas

Probleemid 3: Protsess

- Digitaalse üleandmise pingutus on suur
- Arhiivikirjelduse koostamine on aeganõudev
- Dokumentide kvaliteedi kontrollimisele kulub liiga palju aega
- EDHS-ide paljusus ei võimalda ühtlustamist

Probleemid 4: Andmekogud

- Arhiveerimisega ei arvestata infosüsteemi planeerides
- Infosüsteemide semantika kirjeldatus on ebäühtlane
- RIHA kooskõlastamine ei toeta digiarhiveerimist
- Infosüsteemides pole arhiveerimise funktsionaalsust
- Puuduvad andmekogu arhiveerimise standardid

Lahendused 1: Suhtlus

- Digiarhiveerimise kompetentsikeskus
- Kommunikatsioon IT suunal
- Kommunikatsioon dokumendihaldurite suunal
- Kommunikatsioon asutuste juhtide suunal
- Koolituste valdkonna koordineerimine
- Praktilised koolitused

Lahendused 2: Juhised

- Juhendmaterjali kaasajastamine
- Digiarhiveerimise korraldamise standardite loomine

Lahendused 3: Hindamine

- Arhiiviväärtusega andmekogude väljaselgitamine

Lahendused 4: EDHSid

- EDHS-ide arvu vähendamine
- Automaatne archiveerimine

Lahendused 5: Andmekogud

- RIHA kooskõlastamise protsessis osalemine
- Andmekogudele standardnõuete loomine
- Vanade süsteemide arhiveerimine Database Preservation Toolkit'iga

Kokkuvõte RA-le

- Suhelda ja koolitada aktiivsemalt
- Paremad juhised ja standardid
- Automatiseerituse suurendamine
- Rohkem tähelepanu andmekogudele

Kokkuvõtte asutustele

- Uusi infosüsteeme luues ehitada arhiveerimine kohe sisse
- Olemasoleva digiainese arhiivi andmisega alustada kohe

Aitäh tähelepanu eest!

Koit Saarevet
koit.saarevet@ra.ee
5143473